

Sprawozdanie
z działalności w roku 2018
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w
Świdwinie

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2018 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2019 roku.

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

1) Podstawowym aktem regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. Z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) w zakresie, której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- a) diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- b) udzielenie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, w naturze, w usługach,
- c) organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- d) współpracę i koordynację działań na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy prowadzonych przez organizacje i osoby fizyczne.

2) W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz.2220 z późn. zm.) realizowane są postępowania w sprawie:

- przyznania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

3) W oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. Z 2018 r. , poz. 554 z późniejszymi zmianami) realizowane są postępowania w sprawie:

- przyznania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- ewidencji i ścigania dłużników alimentacyjnych.

4) W oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U z 2017 r. , poz. 180) prowadzone jest postępowanie w sprawie:

- przyznania i wypłacania dodatków mieszkaniowych.

5) W oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2018 , poz. 998 z późn. zmian.) prowadzone jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz realizowany jest rządowy program „Dobry start”

6) W oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 220 z późn. zmian.) prowadzone jest postępowanie w sprawie przyznania dodatku energetycznego.

7) W oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. pomoc państwa w wychowaniu dzieci (t.j.Dz.U. z 2018 r. poz. 755 z późn. Zmianami) prowadzone jest postępowanie w sprawie przyznania i wypłacania świadczenia wychowawczego.

W 2018 roku Ośrodek na realizację zadań własnych i zleconych wydatkował środki w wysokości ogółem : 22.137.732,27 zł

Z tego:

dział 852	–	6.475.799,11 zł
dział 853	–	546.772,52 zł
dział 855	–	15.731.823 zł
w dziale 852 plan na :		
zadania zlecone	–	210.323,13 zł
zadania własne	–	6.265.475,98 zł
w dziale 853 plan na :		
zadania własne	–	546.772,52 zł
w dziale 855 plan na :		
zadania zlecone	–	15.257.686 zł
zadania własne	–	474.137 zł

Pomoc społeczna opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest to instytucja zatrudniająca wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania w określonych strukturach organizacyjnych. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń powinni spełniać określone warunki formalno – prawne określone przepisami prawa.

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana, jako podmiot oddziaływań socjalnych, zaspakajających wszelkie potrzeby- od potrzeb fizjologicznych poczynając a na potrzebach rozwoju i samorealizacji kończąc. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojeniu wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej, z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej. Instytucja pomocy społecznej świadczy usługi bezpośrednio, to znaczy przeznaczone dla konkretnych jednostek i rodzin. Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

II. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

1. O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- trudna sytuacja życiowa
- trudna sytuacja finansowa

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej , przysługuje osobom i rodzinom z **powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa)**, do których należą:

1. sieroctwo
2. bezdomność
3. bezrobocie
4. niepełnosprawność
5. długotrwała lub ciężka choroba
6. przemoc w rodzinie
7. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
8. potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność
9. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
10. brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
11. trudności w integracji cudzoziemców którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
13. alkoholizm lub narkomania
14. zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe
15. klęska żywiołowa lub ekologiczna

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej /tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art.8 ust.

1 / i wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej :

- **od 01.10.2018 r. 701 zł**

- dla osoby w rodzinie :

- **od 01.10.2018 r. 528 zł.**

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy).

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii i zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

Tab.1. Udzielone świadczenia z zadań zleconych gminom realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w 2018 roku

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenia</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
Zasiłki celowy przyznany z powodu szkód powstałych w wyniku powodzi	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	0	0	0
Wynagrodzenie opiekuna przyznane przez sąd opiekuńczy	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22	3177	112.826,29
Razem zadania zlecone		-----	

Tab.2. Udzielone świadczenia z zadań własnych gminy realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w 2018 roku

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenia</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem losowym	0	0,00
schronienie	0	0,00
sprawienie pogrzebu	1	3.878,40
zasiłek celowy na żywność	160	19.320
zasiłek celowy na leki	94	19.270,47
zasiłek celowy w formie bilety kredytowego	0,00	0,00
zasiłek celowy na opał	32	2430
dopłata do czynszu	0	0,00
inne zasiłki celowe	252	93.698
Opłata za pobyt w domu pomocy społecznej	31	668.027,48
zasiłek okresowy	420	1.058.003,64
zasiłek stały	128	674.158,20
Składka na ubezpiecz. zdrowotne opłacana za osoby otrzymujące zasiłek stały	118	58.326,92
Razem:	xxxxxxxxxxxxxx	2.614.565,78
Usługi opiekuńcze świadczone przez Ośrodek Pomocy Społecznej	59	413.254,55

Jednym z elementów pracy socjalnej jest narzędzie pracy z klientem pomocy społecznej – kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny jest umową zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem pomocy społecznej. Kontrakt jest zobowiązaniem obydwu stron do podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji materialno – bytowej klienta. Celem kontraktu jest ustalenie metod i sposobu wyjścia rodziny z trudnej sytuacji. W 2018 roku zostało zawartych zostało 37 kontraktów socjalnych. W 2018 roku ze świadczeń z tytułu pomocy społecznej korzystało 679 rodzin (1006 osób)

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie dla osób zamieszkałych na terenie Miasta Świdwina zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa- dotacja celowa

Tab. 3 Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdwinie realizowane w 2018 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba świadczeniobiorców</i>	<i>Kwota świadczeń roczna w zł.</i>
1. Zasiłek rodzinny	657	1.318.011,17
2. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:	xxxxxxx	725.688
urodzenia dziecka	140	141.479,18
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	42	136.647,56
samotnego wychowywania dziecka	67	159.736,69
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	61	64.739,20
rozpoczęcia roku szkolnego	428	60.888,09
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	33	20.725,98
wychowywania w rodzinie wielodzietnej	114	141.471,30
3. Zasiłek pielęgnacyjny	477	845.681,86

4. Świadczenie pielęgnacyjne	49	795.905,40
Składka społeczna od świadczenia pielęgnacyjnego	60	234.875,14
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy	37	173.610,90
6. Zasiłek dla opiekuna	8	48.000
7. Świadczenie rodzicielskie	80	478.617,03
Ogółem:	X	4.620.389,50

Od dnia 01.11.2018 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- na dziecko do 5 roku życia 95,00 zł ,
- na dziecko od 5 roku życia do 18 roku życia 124,00 zł
- na dziecko powyżej 18 roku życia 135,00 zł

Próg dochodowy uprawniający do świadczeń rodzinnych wynosi: 674,00 zł , w przypadku gdy w rodzinie jedno z dzieci ma orzeczoną stopień niepełnosprawności próg dochodowy wynosi 764,00 zł. Ze świadczeń rodzinnych w 2018 roku korzystało 888 rodzin.

3. Kolejnym zadaniem realizowanym przez MOPS Świdwin jest fundusz alimentacyjny. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego mogą otrzymywać osoby na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku wypłacono z funduszu alimentacyjnego świadczenia dla 119 uprawnionych rodzin na łączną kwotę 825.700 zł. Stan należności na dzień 31.12.2018 roku wyniósł 7.152.057,87 zł. W 2018 roku wyegzekwowano kwotę 157.066,88 zł. Z wyegzekwowanej kwoty 40% należności otrzymuje gmina wierzyciela, 60% oraz odsetki budżet państwa.

Zakres zadań obejmuje:

- 3.1. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, których liczba wynosiła 268 i określa:
 - 3.1.1. stałą współpracę z komornikiem sądowym – 198 przypadków,
 - 3.1.2. wniosek o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i ustalenie jego sytuacji osobistej i majątkowej – 105 dłużników
 - 3.1.3. współpraca z powiatowym urzędem pracy w celu aktywizacji dłużnika, kierowanie do prac organizowanych na zasadach robót publicznych – 20 dłużników ,
 - 3.1.4. składanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone art. 209 § 1 ustawy

z dnia 6 czerwca 1997r.- Kodeks Karny – 172 dłużników,

3.1.5. składanie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego - 3,

3.1.6. wytoczenie powództwa przeciwko osobom zobowiązanym w dalszej kolejności na podstawie art. 132 ustawy z dnia 25 lutego 1964r.- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.

4. Dodatki Mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe są wypłacane w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych.

Celem dodatków mieszkaniowych jest zrekompensowanie wysokich kosztów utrzymania mieszkania rodzinom o niskich dochodach.

W roku 2018 struktura i wielkość wypłacanych dodatków mieszkaniowych przedstawiała się następująco :

wydano 650 decyzji ,z czego :

– 367 dla lokali komunalnych , wypłacono – 349.402,44 zł ,

– 277 dla pozostałych (spółdzielnie, zakładowe, WAM, własnościowe) ,
wypłacono 254.554,57 zł.

Ogółem wypłacono 3.681 dodatków mieszkaniowych , w tym :

komunalne - 2.088

pozostałe - 1.593

Przeciętna wysokość dodatku mieszkaniowego wynosiła 164,07 zł, w mieszkaniach komunalnych 167,34 zł , w pozostałych 159,80 zł.

Odmownie załatwiono 50 wnioski , w tym z powodu :

– przekroczenia dochodu - 23

– przekroczenia powierzchni normatywnej - 10

– wysokość dodatku mniejsza od kwoty 2%
najniższej emerytury -14

– inna przyczyna (złożone zbyt wcześnie lub
rezygnacja) - 3

Wstrzymano 31 dodatków , w tym z powodu :

zaległości w opłatach - 22

z powodu zgonu - 2

z powodu zmiany miejsca zamieszkania - 6

z powodu utraty tytułu prawnego - 1

z powodu nienależnie pobranego dodatku - 0

W 2018 roku z dodatków mieszkaniowych korzystało 409 rodzin.

Odwieszono 13 dodatków mieszkaniowych.

W 2018 roku nastąpiło wygaśnięcie 9 decyzji z powodu nieuregulowania należności z tytułu opłacanych czynszów.

Od stycznia 2018 roku na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo

energetyczne Ośrodek przyznaje i wypłaca świadczenia w formie dodatku energetycznego.

Dodatek energetyczny wypłacany jest dla tzw. odbiorcy wrażliwego. Odbiorcą wrażliwym jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, ma podpisaną umowę z przedsiębiorstwem energetycznym, dotyczącą sprzedaży energii elektrycznej oraz zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Osobie, która spełnia jednocześnie wszystkie trzy wcześniej wymienione warunki przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny, który wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Dodatek jest wypłacany do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłacany będzie do dnia 30 stycznia danego roku. Dodatek energetyczny wynosić będzie miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Wysokość limitu, wynosi:

1. 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
2. 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
3. 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

W roku 2018 wypłacono dodatki energetyczne dla 65 rodzin na łączną kwotę 8.278,57 zł ,

- z tego - gospodarstwom domowy prowadzonym przez osobę samotną	- 2.010,94 zł
- gospodarstwom domowym składającym się z 2 do 4 osób	- 5607,85 zł
- gospodarstwom domowym składającym się z co najmniej 5 osób	- 659,78 zł

Odmownie załatwiono 5 wniosków o dodatek energetyczny :

- brak przyznanego dodatku mieszkaniowego.

5. Świadczenie wychowawcze „500+” funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 11.02.2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Celem w/w świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojenie jego życiowych potrzeb.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 800 zł (w przypadku, gdy członkiem rodziny jest osoba niepełnosprawna – 1200 zł).

Jeżeli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, świadczenie przysługuje na drugie i kolejne dziecko.

Od 01.01.2018 roku świadczenie wychowawcze wypłacono 1110 rodzinom, na ogólną kwotę 8.746.062,41 zł, tj 17.783 świadczenia. Na obsługę w/w świadczeń w 2018 roku wydatkowano 133.461,60 zł.

6. W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie realizował programu "Dobry

Start" (popularnie zwanym 300+) . Powyższe świadczenie zostało wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu Dobry Start. Realizacja wniosków i wypłat przebiegała w okresie od 01.07.2018 r. do 30.11.2018r. Świadczenie przysługiwało w związku z rozpoczęciem roku szkolnego dziecka lub osoby uczącej się, Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej. Przyznanie świadczenia nie wymaga decyzji. Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko w kwocie 300,00 zł.

Liczba wypłaconych świadczeń w 2018 r. wyniosła 1653 na kwotę 495.900,00 zł. Liczba wniosków o przyznanie świadczenia to 1.238, z czego pozostawionych bez rozpatrzenia 9, decyzji odmownych 5.

III. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Wypłata świadczeń pieniężnych , chociaż bardzo ważna z punktu widzenia osoby korzystającej z pomocy społecznej nie jest jedyną działalnością Ośrodka wynikającą z przepisów ustawy o pomocy społecznej. Bardzo ważnym elementem tej działalności jest świadczenie usług opiekuńczych. Ustawa o pomocy społecznej rozróżnia dwa rodzaje usług: usługi świadczone u osób z zaburzeniami psychicznymi – finansowane przez budżet państwa i realizowane jako zadanie zlecone przez administrację rządową, oraz usługi opiekuńcze u pozostałych osób , których koszt jest finansowany z budżetu gminy.

Usługi opiekuńcze są świadczone u osób starszych, schorowanych, które nie są w stanie ze względu na wiek lub chorobę samodzielnie funkcjonować w swoim środowisku. Podstawowym zadaniem usług jest utrzymanie osoby w jej środowisku, a tym samym uniknięcie konieczności kierowania jej do domu pomocy społecznej. Należy zaznaczyć, że ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania osoby z terenu gminy przebywającej w domu pomocy. Przeciętny miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy wynosi około 3500 zł, osoba kierowana ponosi odpłatność jedynie w wysokości 70% swoich dochodów, co przy niskich emeryturach i rentach osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy, oraz niskich dochodach członków rodziny powoduje , że gmina za pobyt osoby w domu pomocy społecznej musi ponosić odpłatność w wysokości przekraczającej z reguły kwotę 2.000,- zł.

W 2018 roku Ośrodek ponosił koszty za **31 osób** przebywających w domach pomocy społecznej, za których pobyt zapłacono łącznie : **668.027,48 zł**.

W roku 2018 usługi opiekuńcze były sprawowane w 59 środowiskach, w tym 4 środowiska to były osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz w 30 środowiskach usługi sprawowane były w ramach programu „Opieka 75+”. Rządowy program „Opieka 75+” ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75 lat. Beneficjentami tego programu mogą być gminy, które świadczą usługi opiekuńcze samodzielnie (przez własnych pracowników). Usługi były częściowo odpłatne w 43 środowiskach i nie odpłatne w 16. Przeciętnie w ciągu dnia opiekunka sprawuje usługi w pięciu środowiskach w

każdym od 1,5 do 3 godzin. Pozostały czas przeznaczony jest na poranną odprawę - na której ustalany jest zakres świadczonych usług w poszczególnych środowiskach, zgłaszana jest konieczność załatwienia wizyt lekarza rodzinnego lub pielęgniarki środowiskowej oraz na przejścia pomiędzy poszczególnymi podopiecznymi. W sytuacjach wyjątkowych, gdy opieka jest sprawowana u osoby leżącej, sparaliżowanej w jedno środowisko są wysyłane dwie opiekunki.

Do podstawowych zadań opiekunek należy: utrzymanie higieny osobistej osoby chorej oraz bezpośrednio w miejscu jej zamieszkania, robienie zakupów, umożliwienie utrzymania kontaktu przez osobę chorą z otoczeniem (wychodzenie na spacer), oraz inne czynności wynikające ze stanu chorego.

W środowiskach, gdzie znajdują się osoby obłożnie chore kierowana jest dodatkowa pomoc w formie tzw. pomocy sąsiedzkiej. Usługi te wykonywane są w dni wolne od pracy oraz w godzinach wieczornych. W roku 2018 usługi sąsiedzkie były sprawowane w 5 środowiskach.

Ze względu na ograniczoną możliwość dostępu do specjalistycznej pomocy przez niepełnosprawne dzieci, w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych Ośrodek pokrywał koszty rehabilitacji dzieci oraz osób dorosłych. Wyżej wymienioną pomoc świadczone była dla 17 dzieci, rehabilitacją w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych objęta była również 1 osoba dorosła.

V. RZĄDOWY PROGRAM „ POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Na podstawie Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. W sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. 2013 poz. 1024) realizowane są działania dotyczące w szczególności:

1) zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- a) dzieciom do 7 roku życia;
- b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” osoby uprawnione otrzymują: gorący posiłek lub świadczenie pieniężne na zakup posiłku. Zgodnie z przyjętymi założeniami Programu świadczenie pieniężne jest przyznawane w przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku (np.: z powodu trudności w dotarciu do jadalni) lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację zdrowotną osoby uprawnionej (np.: choroba wymagająca stosowania specjalistycznej diety). W roku 2018 pomocą w formie dożywiania objętych zostało 990 osób (zasiłki celowe, pomoc rzeczowa oraz pokrycie kosztów wyżywienia w stołówkach).

Dożywianie prowadzone było w oparciu o stołówkę Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Świdwinie oraz bary i restauracje, które wygrały postępowanie przetargowe prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na świadczenie posiłków dla klientów Ośrodka.

Poza stołówką Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Świdwinie dożywianie prowadzone było: w Szkole Podstawowej Nr 2, Szkole Podstawowej Nr 3, Szkole Podstawowej Nr 4, w Barze „Kaprys” i Barze „Smakosz” oraz „Pierogarni” przy ul. Drawskiej,

Koszt realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosił :

- **dotacja celowa – 704.00,00 zł** ,
- **środki własne – 308.840,89 zł.**

VI. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie prowadzi działania mające na celu wsparcie rodzin mających problemy bytowe, wychowawcze, zagrożone wykluczeniem społecznym.

Wsparcie rodzin realizowane jest przez asystenta rodziny, w roku 2018 na stanowisku asystenta rodziny zatrudniona była jedna osoba, która sprawowała opiekę nad 22 rodzinami.

Do zadań asystenta rodziny należy :

- określenie wspólnie z rodziną podstawowych problemów i potrzeb występujących w rodzinie ,
- zmotywowanie rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonania problemów ,
- sporządzenie planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną , zorganizowanie wsparcia środowiskowego poprzez zaproszenie do współpracy reprezentantów służb i instytucji ,
- zaangażowaniu całej szeroko pojętej rodziny oraz podejmowaniu czynności związanych z realizacją zadań zawartych w planie, przy aktywnym udziale rodziny ,
- monitorowanie i wspieranie procesu zmian , wzmacnianiu i pokazywaniu rezultatów, własnych osiągnięć , dalszym budowaniu postawy aktywnej klienta.

Zgodnie z art. 191 ust. 10 – ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej -w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2018 roku opłacano pobyt 30 dzieci na kwotę 150.658,89 zł.

Ponadto zgodnie 191 ust. 9 – ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - **W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:**

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018 roku ponoszono odpłatność za 15 dzieci na kwotę 190.816,05 zł.

VIII. PRACA SOCJALNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w ramach **pracy socjalnej** dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działa w zakresie:

1) *Współpracy z organizacjami:*

współpraca z opiekunem prawnym,

organizacja umieszczenia w domu pomocy społecznej,

wystąpienia o pomoc materialną lub rzeczową do organizacji charytatywnych.

2) *Kontakt z instytucjami:*

pomoc w uzyskaniu dokumentu tożsamości,

pomoc w załatwieniu spraw w biurze ewidencji ludności,

współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,

współpraca z policją,

reprezentowanie interesów podopiecznego w innych instytucjach.

3) *Funkcjonowania rodziny:*

rozładowanie konfliktów rodzinnych,

kontakt z rodziną zewnętrzną,

prowadzenie kart o przemocy,

współpraca z Centrum Interwencji Kryzysowej,

współpraca z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4) *Alimenty:*

odnalezienie opiekuna prawnego,

przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, gdy podopieczna obawia się o swoje bezpieczeństwo,

negocjacja alimentów dobrowolnych.

5) *Świadczenia ZUS i pokrewne:*

przygotowanie i wniesienie sprawy o rentę lub emeryturę,

pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności

6) *Praca:*

rozpropagowanie informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy

mobilizacja podopiecznych do poszukiwania pracy,

przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych MOPS

organizacja prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

7) *Oświata i opieka medyczna:*

współpraca ze szkołą,

współpraca z pedagogiem szkolnym,

współpraca ze służbami medycznymi

W pracy socjalnej kierowano się ideą, iż w każdym człowieku tkwi jego wewnętrzny kapitał, którym jest zasób wiedzy, umiejętności, zdrowie, energia, adaptacja do zmian. Toteż praca ta polega na udzieleniu wsparcia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, przekonania, że posiadają wewnętrzną siłę, która pozwoli im wywrzeć wpływ na swoje życie i zmienić niekorzystne warunki. W 2018 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 123 interwencje w środowiskach. Interwencje dotyczyły problemów związanych z komunikacją w rodzinie, spraw przemocy domowej oraz sytuacji kryzysowych. Celem interwencji było zdiagnozowanie problemu i podjęcie stosowanych działań zmierzających do rozwiązania konfliktów.

IX. LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1.028	679	1006
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1.028	679	1006
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	852	1595
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	173	589

W 2018 roku objęliśmy różnorodną pomocą finansową i rzeczową 679 rodzin tj. 1006 osób w rodzinach zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W 2018 roku w porównaniu do 2017 roku liczba klientów korzystających z pomocy nieznacznie zmalała. Większość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to osoby samotne, których było 371, następnie rodziny dwuosobowe - 96 i trzyosobowe – 94. Rodzin czteroosobowych było – 57, pięcioosobowych – 37, sześcioosobowych i większych było 24.

Z przedstawionych danych wynika, że w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji socjalno – bytowej pozostają na terenie miasta rodziny z dziećmi w tym rodziny niepełne oraz osoby starsze. Taka struktura klientów ośrodka pomocy społecznej odzwierciedla jednocześnie potrzebę utrzymania dotychczasowego poziomu nakładów ponoszonych przez gminę na wsparcie finansowe mieszkańców, gdyż ich sytuacja ekonomiczna w najbliższym czasie nie ulegnie poprawie ze względu na ograniczone możliwości pozyskania dodatkowych dochodów własnych i duże koszty utrzymania.

X. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ PODEJMOWANA PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIDWINIE

1) Zespół Interdyscyplinarny

W związku z nałożonym przez ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) obowiązkiem, Burmistrz Miasta Świdwina Zarządzeniem WO/31/2011r. z dnia 10 stycznia 2011r. powołał Zespół Interdyscyplinarny do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy, którego obsługą zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie. Zespół Interdyscyplinarny liczy 7 osób w skład, którego wchodzi *przedstawiciele*: Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych w Białogardzie , Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie , Szkół , organizacji pozarządowej oraz służby zdrowia. Powołane zostały również zespoły robocze , których skład jest uzależniony od aktualnych potrzeb Zespołu.

Zespół interdyscyplinarny zapewnia pomoc osobom doznającym przemocy oraz osobom z nimi zamieszkałymi. Osobom tym udzielana jest wszechstronna pomoc prawna , psychologiczna , materialna. Osoby są kierowane na leczenie od uzależnień do Poradni Uzależnień, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, „Szkole dla rodziców”, programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy oraz warsztaty socjoterapeutyczne dla osób dotkniętych przemocą, a także w placówkach oświatowych dzieci zostają objęte wsparciem pedagogicznym.

W przypadku braku współpracy ze strony rodzin, gdzie są dzieci, o zaistniałej sytuacji w rodzinie informowany jest właściwy Sąd Rodzinny oraz zawiadamiana jest prokuratura.

W 2018 roku Zespół spotkał się 4 razy , odbyło się 48 spotkań grup roboczych , omówiono 178 indywidualnych przypadków. Do zespołu wpłynęły 62 Niebieskie Karty, wszczęto 45 procedur, 6 sprawy skierowano do prokuratury, 42 sprawy zostały zamknięte po zrealizowaniu indywidualnego programu pomocy ustalonego z rodziną.

Zespół Interdyscyplinarny włączył się akcją **Historia Misia**, której pomysłodawcą jest Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Celem akcji jest zwrócenie uwagi na problem przemocy wobec dzieci. Przemocy, której sprawcami są dorośli, często bliscy dziecka. Dlatego hasło akcji brzmi: **Kochaj mnie. Nie bij mnie.** W naszym mieście akcja polegała na pozostawieniu w różnych punktach i instytucjach miasta małych, kolorowych misiów z przypiętą fiszką z hasłem akcji oraz tekstem informującym w wielkim skrócie o skutkach stosowania przemocy fizycznej wobec dzieci.

2) Realizacja projektów unijnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie jest realizatorem projektu „**Stawiam na siebie**” RPZP.07.01.00-32-K720/17 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Celem projektu jest aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zwiększająca ich kompetencje społeczne oraz

konkurencyjność na rynku pracy.

Całkowita wartość projektu: 504.553,82 zł. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 428.870,74zł.

Realizacja projektu odbywa się w dwóch edycjach. W grudniu 2018 roku zakończyła się pierwsza edycja projektu. Brało w niej udział 18 osób, 6 mężczyzn i 12 kobiet nie pracujących, nieaktywnych zawodowo lub zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w III profilu.

Uczestnicy projektu brali udział w Treningu kompetencji życiowych, Treningu kompetencji i umiejętności społecznych, Treningu podstaw przedsiębiorczych, skorzystali z indywidualnego poradnictwa psychologicznego i doradztwa trenera pracy. 15 beneficjentów nabyło kompetencje i umiejętności społeczne. 14 beneficjentów ukończyło szkolenia zawodowe: kurs sprzedawcy, kurs komputerowy, kurs kosmetyczny, zdobyło nowe kwalifikacje zawodowe adekwatne do rynku pracy. 7 uczestników projektu odbyło trzymiesięczny staż zawodowy u lokalnych pracodawców, nabyło doświadczenie zawodowe i umiejętności na danym stanowisku pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie realizuje również projekt konkursowy skierowany do rodzin pn. „**Rodzina to podstawa**” RPZP.07.06.00-32-K115/17 współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Europejskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Celem szczegółowym projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/ lub wykluczeniem społecznym.

Całkowita wartość projektu : 584.937,50 zł. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 554.937,50 zł.

Realizacja projektu odbywa się w dwóch edycjach w roku 2018 i 2019 na terenie Miasta Świdwina. Projekt skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin z niepełnosprawnym członkiem, rodzin gdzie występuje zjawisko przemocy domowej. W 2018 roku w projekcie brało udział 16 osób / 11 kobiet i 5 mężczyzn /.

Uczestnicy projektu objęci byli następującymi formami wsparcia:

- Treningiem Kompetencji Życiowych
- Treningiem Umiejętności Społecznych
- Treningiem Komunikacji Partnerskiej
- Treningiem Kompetencji Rodzicielskich
- Treningiem w zakresie zastępowania agresji z treningiem prozdrowotnego trybu życia i alternatywnych form spędzania czasu wolnego
- Treningiem w formie wyjazdowej w zakresie budowania kompetencji społeczno-kulturowej
- Treningiem asertywności dla osób doznających przemocy domowej
- Coachingiem rodzicielskim
- Poradnictwem rodzinnym w formie indywidualnych spotkań z prawnikiem, psychologiem, pedagogiem

- Organizacją grup samopomocowych

Ponadto uczestnicy projektu objęci byli wsparciem ze strony asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Projekt przyczynia się do poprawy jakości opieki sprawowanej przez rodziców, ogranicza powstawanie sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz umożliwia przezwyciężenie trudności opieki wychowawczej, wzmacnia więzi rodzinne.

3) Dystrybucja środków żywnościowych

W roku 2018 do Ośrodka dostarczono jabłka o łącznej wadze 6140 kg. Transportem oraz dystrybucją w/w żywności wśród mieszkańców miasta zajmowali się pracownicy Ośrodka. Z tej formy pomocy skorzystało 2.100 osób.

X. KIERUNKI DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIDWINIE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA 2019 ROK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w wyniku rozeznania środowiska planuje w roku 2018 wydatkować środki określone w budżecie Miasta na następujące działania:

1. Na rzecz rodziny:

a/ umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji.

b/ informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,

c/ praca socjalna – planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,

e/ realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Pomoc

a/ pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,

b/ realizacja finansowa zleconych zadań min. świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, oraz zadań wynikających z innych przepisów.

c/ prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,

d/ zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,

e/ usługi opiekuńcze realizowane w domach podopiecznych.

3. Realizacja innych zadań wynikających ze Statutu oraz przepisów prawa:

a/ realizacja świadczeń rodzinnych ,

b/ realizacja dodatków mieszkaniowych ,

c/ realizacja dodatków energetycznych.

Pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na rozszerzenie i polepszenie jakości i zakresu usług świadczonych dla mieszkańców miasta.

W 2018 roku ośrodek na realizację zadań własnych i zleconych dysponował środkami w wysokości 22.754.394,63 zł.

Z tego:

dział 852	–	6.475.799,11 zł
dział 853	–	546.772,52 zł
dział 855	–	15.731.823 zł
w dziale 852 plan na :		
zadania zlecone	–	210.323,13 zł
zadania własne	–	6.265.475,98 zł
w dziale 853 plan na :		
zadania własne	–	546.772,52 zł
w dziale 855 plan na :		
zadania zlecone	–	15.257.686 zł
zadania własne	–	474.137 zł

Wykorzystanie środków z zadań zleconych i własnych na dzień 31.12.2018 r. przedstawiało się następująco:

Dział	Rozdział	Określenie kwalifikacji	Plan	Wykonanie 31.12.2018 r.	Wykonanie w % planu
		Ogółem	22.754.394,63	22.137.732,27	97,29
852		Opieka społeczna	6.475.799,11	6.224.853,87	96,12
	Z tego	Zadania zlecone	210.323,13	199.933,06	95,06
	85213	Składki na ubez.zdrowot.opłac.za osoby pobierające niektóre świadczenia z pom.społ.oraz niektóre świadczenia rodzinne	81.558	78.662,63	96,45
	85215	Dodatki mieszkaniowe	8.765,13	8.444,14	96,34
	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	120.000	112.826,29	94,02
		Zadania własne	6.265.475,98	6.024.920,81	96,16
	85202	Dom Pomocy Społecznej	385.901	308.840,89	80,03
	85213	Składki na ubez.zdrowot.opłac.za osoby pobierające niektóre świadczenia z pom.społ.oraz niektóre świadczenia rodzinne	60.000	58.326,92	97,21
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	1.941.577,98	1.882.080,66	96,94
	85215	Dodatki mieszkaniowe	665.500	603.957,01	90,75
	85216	Zasiłki stałe	689.035	674.158,20	97,84
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1.642.906	1.641.383,34	99,91
	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	170.356	152.173,79	89,33
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	704.000	704.000	100
	85295	Pozostała działalność	6.200	x	x
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	546.772,52	519.762,05	95,06
	Z tego	Zadania własne	546.772,52	519.762,05	95,06
	85395	Pozostała działalność	546.772,52	519.762,05	95,06
855		Rodzina	15.731.823	15.393.116,35	97,85
	Z tego	Zadania zlecone	15.257.686	15.005.588,64	98,35
	85501	Świadczenia wychowawcze	9.012.203	8.879.524,01	98,53
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5.720.028	5.614.932,61	98,16
	85504	Wspieranie rodziny	525.455	511.132,02	97,27
		Zadania własne	474.137	387.527,71	81,73
	85504	Wspieranie rodziny	59.137	46.052,77	77,87
	85508	Rodziny zastępcze	164.800	150.658,89	91,42
	85510	Placówki opiekuńczo- wychowawcze	250.200	190.816,05	76,27